YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

9 päivänä maaliskuuta 2000 *

Asiassa C-386/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja P. J. Kuijper ja oikeudellisen yksikön virkamies A. Aresu, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön diplomaattisten riita-asioiden osaston osastopäällikkö, professori U. Leanza, avustajanaan valtion-asiamies D. Del Gaizo, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö, 5 rue Marie-Adélaïde,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ole antanut tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 23 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/104/EY (EYVL L 307, s. 18) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja/tai koska se ei ole ilmoittanut niistä komissiolle,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Schintgen sekä tuomarit G. Hirsch ja V. Skouris (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.11.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.10.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 23 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/104/EY (EYVL L 307, s. 18; jäljempänä direktiivi) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja/tai koska se ei ole ilmoittanut niistä komissiolle.

2 Direktiivin 18 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaan jäsenvaltioiden oli annettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 23.11.1996 tai varmistettava viimeistään tällöin, että työmarkkinaosapuolet toteuttavat sopimuksin tarvittavat säännökset, koska jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki direktiivissä säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja ilmoitettava niistä komissiolle välittömästi.

3 Asiakirjoista ilmenee, että Italian tasavalta ei ole ilmoittanut komissiolle direktiivin noudattamisen edellyttämistä säännöksistä.

4 Koska komissiolla ei ollut tiedossaan mitään muutakaan seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut päätellä Italian tasavallan antaneen tarvittavat säännökset, se

aloitti perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitetun menettelyn ja vaati 30.5.1997 päivätyssä virallisessa huomautuksessa Italian hallitusta esittämään huomautuksensa väitetystä velvoitteiden noudattamatta jättämisestä kahden kuukauden määräajassa.

5 Italian viranomaiset ilmoittivat 11.7.1997 päivätyllä kirjeellä, että direktiivin täytäntöönpanon edellyttämien toimien valmistelu oli aloitettu.

6 Koska komissio ei saanut ilmoitusta toteutetuista toimenpiteistä, se lähetti 24.6.1998 Italian hallitukselle perustellun lausunnon.

7 Komission yksiköiden Roomassa 15.10. ja 16.10.1998 järjestämässä kokouksessa Italian viranomaiset antoivat joitain tietoja direktiivin täytäntöönpanoon liittyvistä valmistelutoimista.

8 Komission mukaan 24.4.1998 tehdyn lakiehdotuksen nro 128, josta on tullut yhteisön laki 1995—1997 ja joka julkaistiin 7.5.1998 *Gazzetta ufficiale della Repubblica italianan* lisälehdellä nro 104, 46 artikla, jossa viitattiin direktiiviin, on peruutettu siten, että kyseisen lain lopullisessa versiossa ei enää mainita direktiiviä. Italian viranomaiset ovat halunneet viitata direktiiviin toisessa, työajan järjestämistä koskevassa lakiehdotuksessa.

9 Tämän jälkeen komissio sai lisätietoja direktiivin täytäntöönpanoa Italian oikeusjärjestyksessä koskevan menettelyn vaiheista. Sille ei kuitenkaan ilmoitettu mistään direktiivin noudattamisen edellyttämästä laista, asetuksesta tai hallinnollisesta määräyksestä.

10 Näissä olosuhteissa komissio nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

11 Italian tasavalta toteaa, että sen lainsäädäntö on jo tiettyjen direktiivin säännösten mukainen ja että työmarkkinaosapuolet ovat 11.11.1997 parafoineet direktiivin toimeenpanoa koskevan, tuotantosektorilla yleisesti sovellettavan yhteisen julistuksen, myöntää, ettei se ole noudattanut mainittuja velvoitteitaan, ja väittää, että lainsäädäntö, jolla direktiivi pannaan täytäntöön täysimääräisesti, on jo valmisteilla.

12 Koska direktiiviä ei ole pantu täysimääräisesti täytäntöön siinä säädetyssä määräajassa, komission kannetta on pidettävä perusteltuna.

13 Näin ollen on todettava, että Italian tasavalta ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

14 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut, että Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Italian tasavalta ei ole noudattanut tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 23 päivänä marraskuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/104/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.**

2) **Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Schintgen Hirsch Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä maaliskuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

R. Schintgen

toisen jaoston puheenjohtaja